

Н.М. Нізова

ДУ «Український центр профілактики і боротьби зі СНІДом
Міністерства охорони здоров'я України», Київ

Партнерство України з Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією як чинник зміцнення ролі держави у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні

Епідемія ВІЛ-інфекції в Україні є однією з найтяжчих серед країн Східної Європи та Співдружності Незалежних Держав. Одним із найважливіших чинників формування відповіді на епідемію в Україні є партнерство з Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (далі — Глобальний фонд), який протягом останніх восьми років надає Україні фінансову допомогу у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу.

У 2002 р. Україна в рамках 1-го раунду Глобального фонду звернулася із заявкою на отримання коштів, призначених для боротьби з епідемією та надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД. Правління Глобального фонду, вивчивши ситуацію, ухвалило рішення про надання фінансової допомоги Україні в розмірі 92 млн доларів США терміном на п'ять років.

Від серпня 2007 р. в Україні впроваджують грант 6-го раунду Глобального фонду з бюджетом 136 млн доларів США. Основними реципієнтами за цим грантом є дві громадські організації — Міжнародний Альянс із ВІЛ/СНІДу в Україні та Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом. Загальна мета програми 6-го раунду — знизити рівень передачі ВІЛ, захворюваності й смертності, пов'язаних із ВІЛ, в Україні шляхом заходів, спрямованих на найуразливіші групи населення.

15 грудня 2011 р. правління Глобального фонду в повному обсязі підтримало заявку України на фінансування в рамках 10-го раунду програми «Розбудова довгострокової системи надання комплексних послуг з профілактики ВІЛ/СНІДу, лікування, догляду та підтримки серед груп найвищого ризику та ЛЖВ в Україні» на 2012–2016 рр. у розмірі 301,7 млн доларів США. Грантові кошти планують використати для зміцнення спроможності служби протидії СНІДу на національному та регіональному рівнях, що дасть змогу, починаючи від 2017 р., впроваджувати ефективні заходи щодо подолання епідемії СНІДу в Україні без фінансової допомоги з боку донорів.

Ключові слова

ВІЛ-інфекція, СНІД, епідемія, Глобальний фонд, фінансова допомога, партнерство, грант, подолання епідемії, медична допомога, громадська організація, уряд, реципієнт, комплексні послуги, уразливі групи населення, протидія, суспільство, розбудова спроможності, охорона здоров'я.

ВІЛ-інфекція продовжує посідати провідне місце серед проблем охорони здоров'я багатьох країн світу. Принципова відмінність цієї інфекції зумовлена надзвичайною складністю структури епідемічного процесу і багатофакторністю його розвитку. На сьогодні Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) і Об'єднана програма Організації Об'єднаних Націй з

ВІЛ/СНІДу (ЮНЕЙДС) характеризують ситуацію з ВІЛ-інфекції/СНІДу у світі як пандемію, що має катастрофічні демографічні наслідки для всіх країн.

Епідемія ВІЛ-інфекції в Україні є однією з найтяжчих серед країн Східної Європи та Співдружності Незалежних Держав. Сучасний стан розвитку епідемічного процесу ВІЛ-інфекції в країні характеризується: поширенням ВІЛ серед різних контингентів населення, передусім серед

осіб, які належать до груп високого ризику інфікування; нерівномірним поширенням ВІЛ-інфекції на різних територіях України; зміною домінуючих шляхів передачі ВІЛ; переважним ураженням осіб працездатного віку.

За період 1987–2011 рр. в Україні офіційно зареєстровано 202 787 випадків ВІЛ-інфекції, у тому числі 46 300 захворювань на СНІД та 24 626 смертей від захворювань, зумовлених СНІДом.

Масштаби епідемії ВІЛ-інфекції поступово зростають. Починаючи з 1999 р., кількість офіційно зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції щороку постійно збільшується. У 2011 р. в країні офіційно зареєстровано 21 177 нових випадків ВІЛ-інфекції (46,2 на 100 тис. населення). Це найвищий показник за весь період спостереження за ВІЛ-інфекцією в Україні з 1987 р. [4].

Разом із тим в останні роки спостерігається стала тенденція до зниження частки випадків захворювань на ВІЛ-інфекцію у віковій групі 15–24 років серед усіх уперше зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції, що може свідчити про деякі ознаки стабілізації епідемічної ситуації з ВІЛ-інфекції загалом через зміну поведінки молоді на менш ризиковану.

Одним із найважливіших чинників формування відповіді на епідемію в Україні стало партнерство з Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом і малярією (далі — Глобальний фонд), який протягом останніх восьми років надає Україні фінансову допомогу у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Особливістю Глобального фонду є те, що ця організація функціонує суто як фінансовий механізм, а не як агентство-виконавець. Керівним принципом для кожного аспекту фінансування є концепція «відповідальності країни». Кожна країна відповідає за визначення своїх пріоритетів та потреб, ґрунтуючись на консультаціях з уповноваженою групою зацікавлених сторін, в яку входить не тільки уряд, а й представники приватного сектора, неурядових організацій, громадянського суспільства, а також люди, що живуть або постраждали від згаданих хвороб. Такий підхід, що передбачає взаємодію безлічі зацікавлених сторін, забезпечує те, що грошові кошти надійдуть до тих, хто їх справді потребує: чоловіків, жінок і дітей, які потерпають від СНІДу, туберкульозу і малярії.

Глобальний фонд створювали на принципах «фінансування, заснованого на результатах». Це означає, що тільки ті реципієнти грантів, які демонструють реально вимірювані й дієві наслідки від використання отриманих коштів, можуть розраховувати на додаткове фінансування. Іншими словами, первинне фінансування цілком і повністю залежить від якості заявок, а додатко-

Таблиця 1. Фінансування Глобального фонду в розрізі цільових компонентів фінансування станом на початок 2012 р.

Цільовий компонент фінансування	Сума, дол.	Загальна сума, %
ВІЛ/СНІД	12,22 млрд	53,4
Малярія	6,45 млрд	28,2
Туберкульоз (ТБ)	3,82 млрд	16,7
ВІЛ/ТБ	0,21 млрд	0,9
Зміцнення систем охорони здоров'я	0,19 млрд	0,8
Загалом	22,89 млрд	100

Джерело: Aidsplan International, Independent watchdog of the Global Fund and publisher of Global Fund Observer, <http://www.aidsplan.org>

Таблиця 2. Фінансування Глобального фонду в розрізі регіонів станом на початок 2012 р.

Регіон	Сума, дол.	Загальна сума, %
Східна Африка	5,57 млрд	24,3
Західна та Центральна Африка	3,56 млрд	15,6
Південна Африка	3,51 млрд	15,3
Східна Азія та Тихоокеанський регіон	3,37 млрд	14,7
Південна Азія	1,94 млрд	8,5
Східна Європа та Центральна Азія	1,91 млрд	8,3
Латинська Америка та Карибський регіон	1,55 млрд	6,8
Північна Африка та Близький Схід	1,48 млрд	6,5
Загалом	22,89 млрд	100

Джерело: Aidsplan International, Independent watchdog of the Global Fund and publisher of Global Fund Observer, <http://www.aidsplan.org>

ве здійснюється на підставі вірогідних результатів та досягнутих цілей [11]. З моменту створення Глобальний фонд затвердив 844 гранти, з яких 501 отримав додаткове фінансування (на впровадження 2-ї фази гранта) [10].

Глобальний фонд, заснований у 2002 р. за рішенням Генеральної асамблеї ООН, є не просто інноваційним підходом до фінансування заходів у сфері охорони здоров'я, а насамперед форматом партнерства між урядами, агентствами, що працюють у сфері розвитку, громадянським суспільством, приватним сектором та постраждалими спільнотами [1].

Глобальний фонд здійснює комплексний підхід до фінансування програм зі СНІДу, туберку-

льозу і малярії, фінансуючи профілактику і лікування залежно від конкретних потреб у кожному регіоні (табл. 1, 2).

У 2002 р. Україна в рамках 1-го раунду Глобального фонду звернулася із заявкою на отримання коштів для боротьби з епідемією та надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД. Правління Глобального фонду, вивчивши ситуацію, ухвалило рішення про надання фінансової допомоги Україні в розмірі 92 млн доларів США терміном на п'ять років.

Протягом 2004—2009 рр. через громадську організацію Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні було впроваджено програму «Подолання епідемії ВІЛ/СНІД в Україні», бюджет якої становив 98 млн доларів США.

Програма сприяла впровадженню профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини з охопленням майже 20 тис. ВІЛ-позитивних вагітних та їхніх дітей, дала змогу запровадити життєво потрібне лікування для хворих на ВІЛ-інфекцію з охопленням понад 6 тис. осіб.

Було запроваджено освітні програми з профілактики ВІЛ-інфекції у межах шкільного предмета «Основи здоров'я» (охоплено 3 млн учнів 1—7-го класів); підготовлено понад 13 тис. учителів; навчалися за програмою «Школа проти СНІДу» понад 140 тис. учнів.

Профілактичними програмами було охоплено понад 300 тис. представників уразливих щодо інфікування ВІЛ груп населення.

Завдяки профілактичним заходам темпи приросту захворюваності на ВІЛ-інфекцію в державі вдалося зменшити більше ніж утричі (від 25 % у 2004 до 7 % у 2008 р.) [8].

Від серпня 2007 р. в Україні впроваджено грант 6-го раунду Глобального фонду з бюджетом 136 млн доларів США. Основними реципієнтами за цим грантом є дві громадські організації — Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні та Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ.

Загальна мета програми 6-го раунду — знизити рівень передачі ВІЛ, захворюваності і смертності, пов'язаних з ВІЛ, в Україні шляхом здійснення заходів, спрямованих на найуразливіші групи населення. Ставлячи за мету закріплення і розвиток результатів у боротьбі з ВІЛ/СНІДом, досягнутих коштом гранту 1-го раунду Глобального фонду, державного бюджету та інших джерел, програма безпосередньо спрямована на збільшення доступу до профілактики, лікування, догляду та підтримки людей, які є найуразливішими щодо ВІЛ/СНІДу та постраждали від епідемії: активні споживачі ін'єкційних наркотиків, чоловіки, що мають секс із чоловіками, жінки ко-

мерційного сексу, які працюють на вулицях, в'язні, діти вулиці віком від 10 до 18 років та люди, які живуть з ВІЛ/СНІДом [2].

На кінець першої фази програми 6-го раунду зусиллями понад 100 неурядових організацій-субреципієнтів, які працюють у всіх областях України, профілактичними послугами охоплено понад 240 тис. споживачів ін'єкційних наркотиків (СІН), 70 тис. засуджених, понад 40 тис. жінок комерційного сексу (ЖКС) та приблизно 24 тис. чоловіків, які мають сексуальні стосунки з чоловіками (ЧСЧ). Профілактичним навчанням у притулках та закладах соціально-психологічної реабілітації для дітей та приймальниках-розподільниках для дітей було охоплено понад 15 тис. дітей. На кінець першої фази впровадження проєкту 4336 клієнтів в Україні отримували замісну підтримувальну терапію метадоном; 1436 — АРВ-препарати.

У рамках 2-ї фази впровадження програми 6-го раунду здійснюється поступове розширення програм замісної терапії та АРТ. До кінця 2012 р. заплановано зростання охоплення дорослих ЛЖВ послугами з догляду та підтримки до більше ніж 40 тис. осіб.

Очікується, що внаслідок розширення впровадження доступу до профілактики серед найуразливіших щодо ВІЛ верств населення за п'ять років впровадження програми більший відсоток СІН (від 53 % у 2006 р. до 70 % у 2012 р.), ЖКС (від 85 % у 2006 р. до 90 % у 2012 р.) та ЧСЧ (від 72 % до 85 %) почне дотримувати безпечної щодо інфікування поведінки (використовувати чистий ін'єкційний інструментарій та презервативи). Довгостроковими результатами виконання програми також є зниження поширення ВІЛ серед згаданих груп населення [7].

Після оголошення у травні 2010 р. Глобальним фондом 10-го раунду прийому заявок від країн на отримання фінансування національних програм на грантовій основі Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі — Національна рада) прийняла рішення щодо затвердження Концепції заявки України до Глобального фонду в 10-му раунді за компонентом «СНІД» [5].

З огляду на пріоритет Глобального фонду щодо розбудови спроможності державних структур із ефективної координації зусиль з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та беручи до уваги успішність інституціонального розвитку служби СНІДу в Україні, 1 липня 2010 р. Національна рада затвердила основних реципієнтів гранту 10-го раунду Глобального фонду: Державна установа «Український центр профілактики і боротьби зі СНІДом МОЗ України» (далі — Український

центр СНІДу), а також громадські організації Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІДом та Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні. Принциповим є те, що до трьох основних реципієнтів входить державна структура, а це свідчить про збільшення ролі та відповідальності держави у сфері протидії епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні.

15 грудня 2011 р. правління Глобального фонду у повному обсязі підтримало заявку України на фінансування програми «Розбудова довгострокової системи надання комплексних послуг з профілактики ВІЛ/СНІДу, лікування, догляду та підтримки серед груп найвищого ризику та ЛЖВ в Україні» на 2012–2016 рр. у розмірі 301,7 млн доларів США. Серед заявок, поданих до Глобального фонду від різних країн, заявка України дістала один із найвищих рейтингів, що є безпрецедентним випадком ефективної взаємодії Уряду, громадських та міжнародних організацій, демонстрацією прихильності України до справи боротьби з ВІЛ-інфекцією/СНІДом та посилення міжнародного іміджу нашої держави [9].

«Двоканальне фінансування» (dual track financing), уперше впроваджене Глобальним фондом з 2004 р., тобто одночасна участь у програмі представників державних структур та громадських організацій, має забезпечити сталість системи й довгостроковість надання якісних послуг після закінчення гранту.

Мета п'ятирічної програми гранту 10-го раунду — стримування епідемії ВІЛ-інфекції та зниження захворюваності й смертності в Україні. З огляду на концентрований характер епідемії заходи акцентовано на СІН, ЖКС, ЧСЧ, транссексуалах, ЛЖВ і сексуальних партнерах представників уразливих груп та ЛЖВ, уразливих дітях, молоді й підлітках, а також ув'язнених.

Разом із тим, ґрунтуючись на досягненнях і уроках, здобутих у процесі реалізації 6-го раунду, програма 10-го раунду загалом спрямована на сприяння розбудові сталої системи охорони здоров'я для розширення масштабів і посилення інтеграції послуг комплексної профілактики ВІЛ/СНІД, лікування, догляду та підтримки, які ліпше інституціоналізовані та забезпечують вищу якість, дотримання гендерної рівності та однакового доступу до послуг для представників уразливих груп і ЛЖВ.

Визначено п'ять стратегічних пріоритетів програми:

1. Розширення послуг з профілактики та нарощування масштабів лікування, догляду й підтримки для представників уразливих груп і ЛЖВ.
2. Посилення координаційної ролі держави. Довгострокова та ефективна інтеграція соці-

альних і медичних послуг для представників уразливих груп та ЛЖВ не може бути забезпечена без належного керівництва і координації з боку державної влади. Стратегія програми 10-го раунду полягає у підтримці національних, регіональних та місцевих органів влади і розбудові потенціалу для адекватної міжсекторальної й міжвідомчої координації і комунікації, розвитку відповідної правової та нормативної баз, стратегічних планів і політики; підвищенні якості й поліпшенні ресурсного потенціалу управління та науково обґрунтованого планування.

3. Ефективна децентралізація комплексних соціальних та медичних послуг. З підвищенням ролі Українського центру СНІДу і відповідно до програми реформ у галузі охорони здоров'я процеси децентралізації підтримуватимуть в 10-му раунді з метою нарощування потенціалу регіональних центрів СНІДу, місцевих медичних закладів, які забезпечують профілактику, лікування, догляд та підтримку для представників уразливих груп і ЛЖВ.
4. Забезпечення рівності та участі спільнот. Високий пріоритет надаватиметься правам людей у громадах, які піддаються ризику або потерпають від цих хвороб. Програма 10-го раунду має на меті подолання нерівності у доступі до медичної допомоги, а також підвищить якість допомоги щодо викорінення стигми та дискримінації. Крім того, сприятливі умови буде створено для уразливих груп населення щодо колективного висловлення своїх потреб у місцевих, регіональних і національних масштабах.
5. Адекватні механізми моніторингу та оцінки/контролю за якістю. Ґрунтуючись на досягненнях програми 6-го раунду, особливої уваги надаватимуть використанню єдиної системи моніторингу та оцінки на основі фактичних даних планування й управління знаннями, а також забезпеченню і підвищенню якості послуг, що надають державні та неурядові організації. На підставі п'яти стратегічних пріоритетів було визначено три цілі програми:

1. Розширення та забезпечення однакового доступу до комплексних послуг із профілактики ВІЛ, лікування, догляду та підтримки для уразливих груп і ЛЖВ.
2. Посилення систем охорони здоров'я для забезпечення сталих послуг для уразливих груп та ЛЖВ.
3. Зміцнення системи спільнот задля впровадження інтервенцій для уразливих груп і ЛЖВ, які ґрунтуються на потребах та є економічно ефективні.

Перша мета спрямована на безпосереднє надання послуг з профілактики ВІЛ, лікування,

догляду та підтримки для СІН, ЖКС, ЧСЧ, ЛЖВ, їхніх сексуальних партнерів, ув'язнених і уразливих груп молоді та підлітків. Основний акцент буде передусім зроблено на збільшенні охоплення, масштабів, інтенсивності та якості послуг, сприянні інтеграції на рівні громад та установ на підставі послуг, формуванні прихильності клієнтів до системи надання послуг, забезпеченні однакового для всіх доступу до послуг. Особливої уваги надаватимуть захисту прав людини, гендерній рівності та зниженню стигми й дискримінації щодо ЛЖВ.

Друга мета — забезпечення сталого розвитку, інституціоналізація та координація послуг зі зміцнення та розширення ролі держави, передусім на регіональному рівні, в забезпеченні профілактики, лікування, догляду та підтримки для представників уразливих груп та ЛЖВ. Належні умови буде створено для забезпечення передачі відповідальності за більшість послуг від неурядових організацій до державного сектора та можливості державного фінансування надання спеціалізованих послуг неурядовими організаціями. Щоб досягти цього, мета передбачає п'ять завдань, спрямованих на розбудову потенціалу в галузі керівництва та управління, моніторингу й оцінки управління закупівлями і поставками, людськими ресурсами та розвитком, механізми фінансування та розподіл ресурсів, а також інтеграцію й забезпечення якості послуг на національному і регіональному рівнях.

Третя мета спрямована на зміцнення потенціалу уразливих громад щодо партнерства, лідерства й звітності. Налагодження партнерських відносин між громадами є одним із наріжних каменів програми зміцнення систем спільнот. Діяльність з відповідної пропаганди, комунікації та соціальної мобілізації буде спрямовано на усунення бар'єрів для доступу до комплексної профілактики, лікування, догляду та підтримки для представників уразливих груп і ЛЖВ.

На рівні впливу основні цілі Програми (2012–2016) визначено таким чином:

- Показник поширення ВІЛ серед представників уразливих груп менше від 25 років буде знижено порівняно з базовим (2009 р.): серед СІН — більше ніж на одну п'яту, до 7,5 %, серед ЖКС — більше ніж на одну десяту, до 7,0 %; ЧСЧ — також більше ніж на одну десяту, до 6,5 %.
- Відсоток дорослих і дітей з ВІЛ, які лікуються протягом 12 міс після початку антиретровірусної терапії, збільшиться від 86 % в 2010 р. до 92 % в 2016 р.

На рівні наслідків програма (2012–2016) спрямована на підвищення:

- СІН, що вказали на користування стерильним ін'єкційним інструментарієм під час останнього вживання ін'єкційних наркотиків, від 90 % (базовий показник 2009 р.) до 93 %;
- СІН, що вказали на використання презерватива під час останнього статевого акту, від 58 (2009 р.) до 65 %;
- ЖКС, що вказали на використання презерватива під час контактів з останнім клієнтом, від 89 (2009 р.) до 95 %;
- чоловіків, що вказали на використання презерватива під час останнього анального сексу з партнером-чоловіком, від 64 % (2009 р.) до 73 % [3].

Однією з умов надання гранту 10-го раунду Глобального фонду є підвищення ролі держави щодо координації зусиль із протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу. І тому діяльність Українського центру СНІДу як основного реципієнта протягом 1-ї фази реалізації гранту (2012–2013 рр.) буде спрямовано на розбудову спроможності державних структур (МОЗ України) насамперед щодо ефективних закупівель лікарських засобів та товарів медичного призначення шляхом застосування міжнародних стандартів і процедур, а також формування механізмів надання державними установами грантів для суб-реципієнтів (зокрема передача коштів із національного на регіональний рівень).

Грантові кошти програми 10-го раунду планують використати для зміцнення спроможності служби СНІДу на національному та регіональному рівнях, що дасть змогу, починаючи від 2017 р., впроваджувати ефективні заходи щодо подолання епідемії СНІДу в Україні без фінансової допомоги донорів.

З іншого боку, слід зазначити, що впровадження грантів Глобального фонду в Україні систематично стикається з перепонами, зумовленими певною різницею в національному законодавстві щодо процедур Глобального фонду та міжнародної практики використання таких грантових коштів. Так, кошти, які є благодійною допомогою для України, обкладають податками (ПДВ), унаслідок чого охорона здоров'я втрачає 20 % інвестицій [6].

Для забезпечення ефективності використання коштів грантів Глобального фонду Міністерство охорони здоров'я України розробило законопроект «Про здійснення програм Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні», згідно з яким запропоновано внести зміни до Податкового кодексу України щодо надання податкових пільг та Закону України «Про здійснення державних закупівель» у частині вилучення з-під сфери дії цього закону

закупівель товарів, робіт і послуг, що здійснюють за рахунок коштів грантів Глобального фонду.

Наразі згаданий вище Закон України схвалено Верховною Радою України та передано 2 липня 2012 р. на підпис Президенту України. Після набуття чинності цей Закон сприятиме належному правовому врегулюванню питань реаліза-

ції програм Глобального фонду в Україні, дасть змогу отримати додаткове джерело фінансування профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, а також досягти позитивних зрушень у боротьбі з епідемією СНІДу і туберкульозу в Україні.

Список літератури

1. Дэвид Гармейз, Джефф Хувер. Глобальный фонд: пособие для новичков. — 2-е изд. — Aidspace, март 2011.
2. Заявка від України, подана до Глобального фонду, на фінансування п'ятирічної Програми «Підтримка профілактики ВІЛ та СНІД, лікування та догляд для найуразливіших верств населення в Україні» (6-й раунд Глобального фонду, грудень 2006 року). — http://www.aidsalliance.org.ua/ru/round6/UKR_Rd6_TRP_ResponseForm%20ENG_FNL.pdf.
3. Заявка України до Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією у 10 раунді за компонентом «СНІД», серпень 2010 року. — http://www.aidsalliance.org.ua/ru/round10/Concept_UKR.doc.
4. Інформаційний бюлетень «ВІЛ-інфекція в Україні». ДУ «Український Центр профілактики і боротьби зі СНІДом Міністерства охорони здоров'я України». — 2012. — № 37.
5. Концепція заявки України до Глобального фонду у 10 раунді за компонентом «СНІД» від 26 травня 2010 року.
6. «Міністерство охорони здоров'я пропонує спростити процедуру митного оформлення грантів від Глобального фонду». Прес-реліз прес-служби МОЗ України від 29.02.2012 р. // http://moz.gov.ua/ua/portal/pre_20120229_0.html.
7. Основні результати виконання першої фази та параметри другої фази Програми 6-го раунду. — http://www.aidsalliance.org.ua/ru/round6/6%20Rd%20press%20summary_P1%20phase_UKR_220909_last.doc.
8. Пояснювальна записка Міністерства охорони здоров'я України до Проекту Закону України «Про здійснення програм Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» від 23 лютого 2012 року. — <http://www.apteka.ua/article/127990>.
9. Прес-реліз Українського Центру СНІДу, Міжнародного Альянсу з ВІЛ/СНІДу в Україні, Всеукраїнської мережі людей, що живуть з ВІЛ/СНІДом «Глобальний фонд та Україна підписали угоду: Україна отримує 86 млн доларів на боротьбу з ВІЛ/СНІДом». — К., 19 грудня 2011 р.
10. Global Fund Overview. Aidspace International 2002–2012 // <http://www.aidspace.org/index.php?page=globalfund>.
11. The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria: Who We Are, What We Do (Official brochure), July 2012.

Н.Н. Низова

Партнерство Украины с Глобальным фондом для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией как фактор укрепления роли государства в сфере противодействия ВИЧ-инфекции/СПИДу в Украине

Эпидемия ВИЧ-инфекции в Украине является одной из самых тяжелых среди стран Восточной Европы и Содружества Независимых Государств. Одним из важнейших факторов формирования ответа на эпидемию в Украине является партнерство с Глобальным фондом для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией (далее — Глобальный фонд), который на протяжении последних восьми лет предоставляет Украине финансовую помощь в сфере противодействия ВИЧ-инфекции/СПИДу.

В 2002 г. Украина в рамках 1-го раунда Глобального фонда обратилась с заявкой на получение средств, предназначенных для борьбы с эпидемией и оказания медицинской помощи ВИЧ-инфицированным и больным СПИДом. Правление Глобального фонда, изучив ситуацию, приняло решение о предоставлении финансовой помощи Украине в размере 92 млн долларов США сроком на пять лет.

С августа 2007 г. в Украине внедряют грант 6-го раунда Глобального фонда с бюджетом 136 млн долларов США. Основными реципиентами по этому гранту являются две общественные организации — Международный Альянс по ВИЧ/СПИДу в Украине и Всеукраинская сеть людей, живущих с ВИЧ/СПИДом. Общая цель программы 6-го раунда — снизить уровень передачи ВИЧ, заболеваемости и смертности, связанных с ВИЧ, в Украине путем мероприятий, направленных на самые уязвимые группы населения.

15 декабря 2011 г. правление Глобального фонда в полном объеме поддержало заявку Украины на финансирование в рамках 10-го раунда программы «Построение долгосрочной системы предоставления комплексных услуг по профилактике ВИЧ/СПИДа, лечению, уходу и поддержке среди групп высокого риска и ЛЖВ в Украине» на 2012–2016 гг. в размере 301,7 млн долларов США. Грантовые средства планируется использовать для укрепления способности службы противодействия СПИДу на национальном и региональном уровнях, что позволит, начиная с 2017 г., внедрять эффективные меры по преодолению эпидемии СПИДа в Украине без финансовой помощи со стороны доноров.

N.M. Nizova

Partnership of Ukraine with the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria as a strengthening factor for the state role in the field of fighting against HIV infection/AIDS in Ukraine

The HIV epidemic in Ukraine is one of the most critical in the Eastern Europe and the Commonwealth of Independent States. One of the most important factors of response to the epidemic in Ukraine is a partnership with the Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (hereinafter – the Global Fund), which provides financial assistance to Ukraine in HIV/AIDS prevention over the past eight years.

In 2002, Ukraine applied for funds intended to fight the epidemic and provide medical care to HIV-infected patients and people living with HIV/AIDS in the framework of the 1st round of the Global Fund. After having studied the situation, the Board of the Global Fund decided to provide financial assistance to Ukraine in the amount of 92 million USD for five years.

Since August 2007, Ukraine has been implementing a grant of the 6th round of the Global Fund with a budget of 136 million USD. Principal recipients of this grant are two non-governmental organizations – «International HIV/AIDS Alliance in Ukraine» and «All-Ukrainian Network of People Living with HIV». The main goal of the Round 6 program is to reduce HIV transmission, morbidity and mortality associated with HIV in Ukraine through the measures aimed at the most vulnerable groups of population.

December 15, 2011, the Board of the Global Fund fully supported Ukraine's application for funding the Round 10 program «Development of the long-term system of provision of comprehensive services for HIV/AIDS prevention, treatment, care and support among the high-risk groups and PLWH in Ukraine» in 2012–2016 years in the amount of 301.7 million USD. Grant funds will be used to strengthen the capacity of AIDS service at the national and regional levels allowing to implement effective measures to fight AIDS epidemic in Ukraine without financial assistance from donors starting from 2017.

Контактна інформація:

Нізова Наталія Миколаївна, д. мед. н., проф., лікар акушер-гінеколог вищої кваліфікаційної категорії, директор
03150, м. Київ, вул. Анрі Барбюса, 5-а
Тел. (044) 287-34-09

Стаття надійшла до редакції 9 червня 2012 р.